

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

10 септември 2009 година *

По дело C-457/07

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 228 ЕО на 9 октомври 2007 г.,

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-жа S. Pardo Quintillán и г-н P. Guerra e Andrade, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Португалска република, за която се явява г-н L. Inês Fernandes, в качеството на представител, подпомаган от адвокати N. Ruiz и C. Farinhas, advogados,

ответник,

* Език на производството: португалски.

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: г-н К. Lenaerts (докладчик), председател на състав, г-н Т. von Danwitz, г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н E. Juhász и г-н G. Arestis, съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,
секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 7 май 2009 г.,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда:

— да установи, че като не е взела необходимите мерки, за да осигури изпълнението на Решение от 10 ноември 2005 г. по дело Комисия/Португалия (С-432/03, Recueil, стр. I-9665), Португалската република не е изпълнила задълженията си по член 228, параграф 1 ЕО;

- да осъди Португалската република да ѝ плати периодична имуществена санкция в размер от 34 542 EUR за всеки ден забава на изпълнението на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, считано от обявяването на решението по настоящото дело до изпълнението на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия;

- да осъди Португалската република да ѝ плати еднократно платима сума от 6 060 EUR, умножена по броя дни, които са изтекли между обявяването на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия и датата, на която тази държава членка ще се съобрази с това решение, или датата на обявяване на настоящото решение, и

- да осъди Португалската република да заплати съдебните разноски.

Правна уредба

Общностна правна уредба

- ² По силата на член 2, параграф 1 от Директива 89/106/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 година относно сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки по отношение на строителните продукти (ОВ L 40, 1989 г., стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 9, стр. 3), изменена с Директива 93/68/ЕИО на Съвета от 22 юли 1993 година (ОВ L 220, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 13, стр. 20, наричана по-нататък „Директива 89/106“), държавите членки предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че „строителните продукти“ по смисъла на Директива 89/106 могат да бъдат предлагани на пазара само ако са годни за предвижданата употреба, тоест ако притежават характеристики, подходящи за строежите, в които се влагат, монтират, поставят или инсталират и, ако са правилно проектирани и изпълнени, могат да задоволят посочените в член 3 съществени изисквания в случаите, когато подобни строежи са предмет на разпоредби, съдържащи такива изисквания.

3 Член 3, параграф 1 от Директива 89/106 предвижда, че съществените изисквания са посочени в приложение I към тази директива под формата на цели. Посочените изисквания се отнасят до някои характеристики на строежите в областта на товароносимост (механично съпротивление и устойчивост), пожаробезопасност, хигиена, здраве и околна среда, безопасност при експлоатация, защита от шум, икономия на енергия и топлоизолация.

4 Член 4, параграф 2 от посочената директива предвижда, че държавите членки приемат, че продуктите са годни за употреба, ако дават възможност на строежите, за които са предназначени, да задоволяват същите съществени изисквания, когато тези продукти носят маркировката „ЕО“, показваща, че те отговарят на съответните национални стандарти, транспониращи хармонизирани стандарти, на европейско техническо одобрение или на националните технически спецификации, които се ползват от презумпция за съответствие с тези съществени изисквания.

5 Член 16, параграф 1 от същата директива гласи:

„При липса на дефинираните в член 4 технически спецификации за даден продукт и при отправяне на молби в конкретни случаи, държавата членка — получател, следва да счита, че продуктът съответства на действащите в нея национални разпоредби, ако той е преминал успешно изпитвания и инспекции, проведени от одобрен орган в държавата членка — производител, съгласно действащите в държавата членка — получател, или признати от нея за еквивалентни методики.“

6 По силата на член 1 от Решение № 3052/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 1995 година за установяване на процедура за обмен на информация относно взети национални мерки, които дерогират принципа на свободното движение на стоки в рамките на Общността (ОВ L 321, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 82) държавите членки нотифицират на Комисията всяка мярка, която поставя пречка пред свободното движение или пускане на пазара на определен модел или на определен тип стока, която е законно произведена или търгувана в друга държава членка, когато подобна мярка има като пряк или косвен ефект обща забрана, отказ за пускане на пазара, промяна на модела или на типа разглеждан продукт с оглед на неговото пускане или присъствие на пазара или изтегляне от

пазара. Съгласно член 4, параграф 2 от Решение № 3052/95 тази нотификация трябва да се извърши в срок от 45 дни, считано от деня, в който посочената мярка е взета.

- 7 През февруари 2004 г. са приети множество европейски стандарти относно техническите спецификации, приложими за полиетиленовите тръби РЕХ.

Национална правна уредба

- 8 По силата на член 17 от Общия правилник относно градското строителство (Regulamento Geral das Edificações Urbanas), приет с Декрет-закон № 38/382 от 7 август 1951 г. (*Diário do Governo*, серия I, № 166 от 7 август 1951 г., наричан по-нататък „RGEU“), в редакцията му, приложена преди постановяването на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, употребата на нови материали или начини на строителство, за които не са съществували официални спецификации, нито достатъчна практика за употребата им, е било поставено в зависимост от предварителното становище на Laboratório Nacional de Engenharia Civil (Национална лаборатория за гражданското строителство, наричана по-нататък „LNEC“).
- 9 Съгласно наредбите на Министерството на общественото строителство от 2 ноември 1970 г. (*Diário do Governo*, серия II, № 261 от 10 ноември 1970 г.) и 7 април 1971 г. (*Diário do Governo*, серия II, № 91 от 19 април 1971 г.) единствено пластмасовите материали, одобрени от LNEC, са могли да бъдат използвани във водоснабдителната мрежа.
- 10 Директива 89/106 е транспонирана в португалското право с Декрет-закон № 113/93 от 10 април 1993 г. (*Diário da República* I, серия A, № 84 от 10 април 1993 г.)

- 11 Член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93, изменен с Декрет-закон № 139/95 от 14 юни 1995 г. (*Diário da República* I, серия А, № 136 от 14 юни 1995 г.), както и с Декрет-закон № 374/98 от 24 ноември 1998 г. (*Diário da República* I, серия А, № 272 от 24 ноември 1998 г.), е предвиждал, че по молба на установен в друга държава членка производител или на негов пълномощник в конкретни случаи и при липса на технически спецификации продуктите се считат за съобразени с националните разпоредби, приети в съответствие с Договора за ЕО, когато са преминали успешно изпитвания и инспекции, проведени от одобрен орган в държавата членка — производител, съгласно методиките, които са в сила в Португалия или са признати за еквивалентни от Instituto Português da Qualidade (Португалски институт за качеството).

Решение по дело Комисия/Португалия и предхождащи този спор обстоятелства

- 12 През 2000 г. Комисията получава оплакване от португалско предприятие, на което е било отказано разрешението, необходимо за инсталирането в сграда на полиетиленови тръби РЕХ, внесени от Италия и Испания, с мотив, че тези тръби не са били одобрени от LNEC. Когато това предприятие иска от LNEC да издаде удостоверение за еквивалентност на чуждите сертификати, с които то е разполагало, същата го информира, че неговата молба за удостоверениеване на еквивалентност на сертификата, издаден от Istituto Italiano dei Plastici (наричан по-нататък „ИП“) е трябвало да се отхвърли с мотив, че последният не е фигурирал сред органите, членове на Европейския съюз за техническо одобрение в строителството, нито сред други органи, с които LNEC е сключил споразумение за сътрудничество.
- 13 След като изпраща официално уведомително писмо, а след това мотивирано становище до Португалската република, Комисията подава иск за установяване на неизпълнение на задължения, с който поддържа, че като по силата на член 17 от RGEU подлага внесени от други държави членки полиетиленови тръби на процедура за одобрение, без да отчита сертификатите за одобрение, издадени от тези други държави членки и без да информира Комисията за подобна мярка, тази държава членка не е изпълнила задълженията си по членове 28 ЕО и 30 ЕО, както и по член 1 и член 4, параграф 2 от Решение № 3052/95.

- 14 В точка 33 от горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия Съдът най-напред напомня, че разглежданите тръби не са били предмет нито на хармонизиран стандарт или на европейско техническо одобрение, нито на национална техническа спецификация, призната на общностно равнище по смисъла на член 4, параграф 2 от Директива 89/106.
- 15 По-нататък, въз основа на член 6, параграф 2 от Директива 89/106, по силата на който държавите членки разрешават пускането на пазара на тяхна територия на посочените продукти, ако те отговарят на национални разпоредби в съответствие с Договора, Съдът прави извода, че тази директива потвърждава, че държава членка може да постави в зависимост пускането на пазара на нейна територия на строителен продукт, който не е обхванат от технически спецификации, които са хармонизирани или признати на общностно равнище, само от национални разпоредби, които са съобразени с произтичащите от Договора задължения, по-специално с принципа на свободно движение на стоките, прогласен в членове 28 ЕО и 30 ЕО (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точки 34 и 35).
- 16 В това отношение Съдът отбелязва, че изискването за предварително одобрение на продукт, за да се удостовери неговият подходящ за дадена употреба характер, както и отказът в този контекст на признаване на еквивалентността на сертификатите, издадени в друга държава членка, ограничават достъпа до пазара на държавата членка по вноса и трябва да се считат за мярка с равностоен ефект на количествено ограничение върху вноса по смисъла на член 28 ЕО (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точка 41).
- 17 Относно въпроса дали мярка като тази по член 17 от RGEU е пропорционална спрямо преследваната от нея цел за защита на здравето и живота на хората, Съдът напомня, че макар дадена държава членка да е свободна да подложи продукт, който вече е бил обект на одобрение в друга държава членка, на нова процедура за разглеждане и одобрение, властите на държавите членки все пак са длъжни да допринасят за смекчаване на контрола на търговията вътре в Общността. От това следва, че те нямат правото да изискват, без това да е необходимо, технически или химични анализи или лабораторни изпитвания, когато същите анализи и изпитвания вече са извършени в друга държава членка и техните резултати са на разположение на тези власти или могат да им бъдат предоставени при поискване (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точка 46).

- 18 Като напомня, че стриктното спазване на това задължение изисква активно отношение от страна на националния орган, сезиран с искане за одобрение на продукт или за признаване в този контекст на еквивалентността на сертификат, издаден от орган за одобрение на друга държава членка, Съдът приема, че в конкретния случай LNEC е отказала да признае еквивалентността на сертификата, издаден от ИП, без да поиска от предприятието заявител да ѝ предостави данните, с които то разполага и въз основа на които щеше да бъде възможно да прецени естеството на издадения от ИП сертификат и без да се обръща към последния, за да получи тези данни (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точки 47 и 48).
- 19 При тези обстоятелства Съдът заключава, че като по силата на член 17 от RGEU подлагат употребата на разглеждания продукт на процедура за одобрение, без да отчитат в този контекст сертификата, издаден от орган за одобрение на друга държава членка, и без да поискат необходимите сведения от предприятието заявител или от посочения орган, португалските власти не са изпълнили дълга си за сътрудничество, който произтича от членове 28 ЕО и 30 ЕО в контекста на заявление за одобрение на продукт, внесен от друга държава членка (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точка 49).
- 20 Що се отнася до конкретните изисквания, на които разглежданото одобрение на тръбите било подложено в Португалия, Съдът напомня, че за да бъде обоснован един режим на предварително административно разрешение, макар и да предвижда изключения от основните свободи, той трябва да се основава на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии, така че да регламентира упражняването на правото на преценка на националните власти, за да не бъде то упражнявано по произволен начин (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точка 50).
- 21 В конкретния случай Съдът е приел, че член 17 от RGEU не отговаря на тези изисквания, доколкото тази разпоредба предвижда единствено, че употребата на нови материали или начини на строителство, за които не съществуват официални спецификации, нито достатъчна практика за употребата им, е поставено в зависимост от предварителното становище на LNEC (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точка 51).

- 22 Въз основа на това Съдът прави извода, че като подчинява разглежданите тръби на процедура за одобрение като предвидената в член 17 от RGEU, португалската правна уредба не спазва принципа на пропорционалност и следователно противоречи на членове 28 ЕО и 30 ЕО (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точка 52).
- 23 Щом решенията, взети от португалските власти по силата на RGEU, както и министерските наредби от 2 ноември 1970 г. и 7 април 1971 г., действително са водели до забрана на употребата на въпросните тръби и следователно е трябвало да се разглеждат като попадащи в приложното поле на член 1 от Решение № 3052/95, без обаче да са нотифицирани на Комисията, Съдът приема, че Португалската република е нарушила и задълженията си по силата на това решение (Решение по дело Комисия/Португалия, посочено по-горе, точки 58 и 60).
- 24 Ето защо в диспозитива на горепосоченото си решение по дело Комисия/Португалия Съдът обявява, че като не отчита сертификатите за одобрение, издадени от други държави членки, в рамките на процедура за одобрение по силата на член 17 от RGEU на полиетиленови тръби, внесени от други държави членки, и като не информира Комисията за подобна мярка, Португалската република не е изпълнила задълженията си по членове 28 ЕО и 30 ЕО, както и по член 1 и член 4, параграф 2 от Решение № 3052/95.

Обстоятелства, предхождащи настоящия спор

- 25 На 10 януари 2006 г. португалските власти информират Комисията за приемането на 23 декември 2005 г. от министъра на общественото строителство, транспорта и съобщенията на Наредба № 1726/2006, с която се отменят наредбите от 2 ноември 1970 г. и 7 април 1971 г. (*Diário da República*, серия II, № 16 от 23 януари 2006 г.).

- 26 Наредба № 1726/2006 предвижда в точки 2 и 3, че системите от пластмасови тръби за снабдяване с вода, предназначена за консумация от човека, обхванати от приетите в Португалия европейски стандарти, трябва да бъдат сертифицирани от одобрени органи като отговарящи на съществените изисквания. Съгласно точка 3 от тази наредба признаването на сертификати за съответствие, издадени в друга държава членка, се извършва в съответствие с член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93. По силата на точки 4 и 5 от посочената наредба при липса на приети в Португалия европейски стандарти продуктите трябва да бъдат одобрени от LNEC, като в този случай по молба на образуването, искащо одобрението, и в съответствие с член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 може да се вземат предвид изпитванията и инспекциите, извършени в друга държава членка.
- 27 С официално уведомително писмо от 4 юли 2006 г. Комисията информира португалските власти, че Наредба № 1726/2006 не осигурявала пълното изпълнение на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия. Първо, с оглед на това, че в йерархията на нормите наредбата се намира на по-ниско ниво от това на декрета-закон, Наредба № 1726/2006 не отменила член 17 от RGEU, който продължавал да поставя употребата на някои материали в зависимост от предварителното становище на LNEC, без да предвижда да се вземат предвид изпитванията и инспекциите, извършени в други държави членки. Освен това никъде в тази наредба член 17 от RGEU не се споменавал. Второ, посочената наредба споменавала единствено канализационните системи за водоснабдяване, за които се прилагат европейските стандарти, като същевременно пропускала да обхване самостоятелните тръби. Освен това, що се отнася до процедурата за одобрение на канализационните системи, за които не се прилагат европейските стандарти, Наредба № 1726/2006 предвиждала, че изпитванията или инспекциите, извършени в друга държава членка, можели да бъдат взети предвид, без да налага някакво задължение в това отношение. Трето, португалските власти не съобщили мерките по отношение на икономическите оператори, засегнати от националното законодателство, което Съдът е приел за противоречащо на членове 28 ЕО и 30 ЕО.
- 28 На 18 октомври 2006 г., като счита, че продължават да са валидни твърденията за нарушения, формулирани в официалното уведомително писмо, Комисията отправя до Португалската република мотивирано становище, с което поканва същата да вземе необходимите мерки, за да осигури изпълнението на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия най-късно до 18 декември 2006 г.

- 29 С писмо от 12 януари 2007 г. Португалската република отговаря на посоченото мотивирано становище, като съобщава на Комисията, че междуременно тя е изяснила приложимите разпоредби.
- 30 Най-напред, Наредба № 1726/2006 била отменена с Наредба на министъра на общественото строителство, транспорта и съобщенията № 19563/2006 от 4 септември 2006 г. (*Diário da República*, серия II, № 185 от 25 септември 2006 г.), която, обхващайки не само одобрението на тръбопроводните системи, но и това на тръбите и принадлежностите, ясно се позовавала на член 17 от RGEU и предвиждала изрично задължението да се вземат предвид изпитванията и инспекциите, извършени в други държави членки.
- 31 По-нататък, Декрет-закон № 4/2007 от 8 януари 2007 г. (*Diário da República*, серия I, № 5 от 8 януари 2007 г.) изменил член 9 от Декрет-закон № 113/93 така, че да осигури взаимното признаване между държавите членки на сертификатите за съответствие, на изпитванията и на инспекциите, по-специално за целите на процедурите за одобрение.
- 32 Що се отнася до член 17 от RGEU, португалските власти обясняват, че тази разпоредба при всички случаи е трябвало да се тълкува в съответствие с Наредба № 19563/2006 и с принципа за взаимно признаване, прогласен в член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93, който напълно гарантирал сътрудничеството между националните органи. Посочените власти добавят, че след извършване на необходимите проучвания не е бил разкрит нито един случай на неправилно прилагане на член 17 от RGEU от LNEC. Накрая, доколкото с приемането на европейските стандарти през февруари 2004 г. се е изострила необходимостта от одобрение на полиетиленовите тръби и принадлежности, LNEC отменила всички документи за одобрение относно пластмасовите тръбопроводни системи, които били предмет на подобни стандарти.
- 33 С писмо от 17 август 2007 г. португалските власти съобщават на Комисията за приемането на Декрет-закон № 290/2007 със същата дата (*Diário da República*,

серия I, № 128 от 17 август 2007 г.), влязъл в сила на 18 август 2007 г., който изменя член 17 от RGEU, като добавя в него параграф, според който при одобряването от LNEC трябва да се вземат предвид изпитванията и инспекциите, извършени в друга държава членка.

34 Тъй като не е удовлетворена от отговора, който португалските власти дават на мотивираното становище, Комисията предявява настоящия иск.

Развитие на делото в хода на производството пред Съда

35 През март 2008 г. Португалската република информира Съда за приемането на Декрет-закон № 50/2008 от 19 март 2008 г. (*Diário da República*, серия I, № 56 от 19 март 2008 г.), влязъл в сила на 20 март 2008 г., който изменя член 17 от RGEU както следва:

„1. Сградите трябва да се строят и ремонтират по такъв начин, че да се гарантира, че те отговарят на съществените изисквания за товароносимост (механично съпротивление и устойчивост), безопасност при експлоатация, пожаробезопасност, хигиена, здраве и околна среда, защита от шум, икономия на енергия и топлоизолация на другите изисквания, установени в настоящия правилник или в специално законодателство, по-конкретно изисквания за функционалност, дълготрайност и др.

2. Качеството, естеството и начинът на използване на материалите при строителство на нови сгради и при ремонт трябва да отговарят на правилата за строителството и приложимата правна уредба, като се гарантира, че сградите отговарят на условията и изискванията, споменати в параграф 1, в съответствие с техническите спецификации на проекта за изпълнение.

3. Употребата на строителни продукти в нови сгради или при ремонти е подчинена по силата на приложимото законодателство на съответната маркировка „СЕ“ или, при липсата на маркировка и ако няма взаимно признаване, на сертифициране на тяхното съответствие с действащите в Португалия технически спецификации.

4. Сертифицирането на съответствието с действащите в Португалия технически спецификации може да бъде поискано от всяко заинтересовано лице и за тази цел винаги трябва да се отчитат сертификатите за съответствие с техническите спецификации, действащи във всяка друга държава членка на Европейския съюз, в Турция или в държава, подписала Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и положителните резултати от проверките и изпитванията, извършени в държавата производител при условията, предвидени в член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 от 10 април 1993 г.

5. В случаите, в които строителните продукти не отговарят на нито едно от предвидените в параграф 3 условия, и ако тяхната употреба в нови сгради или при ремонти може да носи риск за спазването на съществените изисквания, посочени в параграф 1, тази употреба е поставена в зависимост от одобрението им от [LNEC], като същата е длъжна да ги освободи от това одобрение, ако тези продукти притежават сертификати за съответствие, издадени от одобрен орган на държава членка на Европейския съюз, Турция или държава, подписала Споразумението за Европейското икономическо пространство, с които в достатъчна степен се удостоверява спазването на посочените изисквания.

6. Предвиденото в предходната точка одобрение може да бъде поискано от всяко заинтересовано лице, като [LNEC] трябва винаги да взема предвид — при условията, предвидени в член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 от 10 април 1993 г. — издадените сертификати за съответствие, изпитванията и проверките, извършени от одобрен орган на държава членка на Европейския съюз, Турция или държава, подписала Споразумението за Европейското икономическо пространство, и да сътрудничи с тези органи за получаването и анализа на съответните техни резултати.

7. Необходимостта от повторно извършване на което и да било от изпитванията и проверките, споменати в параграфи 4 и 6, трябва да бъде надлежно мотивирана от [LNEC].

8. Одобренията се предоставят, след като стане ясно, че са изпълнени условията, посочени в приложение I към Декрет-закон № 113/93 от 10 април 1993 г.“

36 В съдебното заседание Комисията посочва на Съда, че според нея този декрет-закон осигурявал, считано от неговото влизане в сила, пълното изпълнение на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия.

37 Като последица от това Комисията се отказва от искането си за фиксиране на периодична имуществена санкция. Тя обаче поддържа искането си за заплащане на еднократно платима сума.

По иска

38 Макар член 228 ЕО да не уточнява срока, в който трябва да бъде изпълнено решение на Съда, с което се установява наличието на неизпълнение на задължения, от постоянната съдебна практика следва, че интересът, свързан с непосредственото и еднакво прилагане на общностното право, изисква това изпълнение да започне незабавно и да приключи във възможно най-кратки срокове (вж. по-специално Решение от 9 декември 2008 г. по дело Комисия/Франция, С-121/07, Сборник, стр. I-9159, точка 21 и цитираната съдебна практика).

39 Освен това датата, към която се преценява наличието на неизпълнение на задължения от държава членка по член 228 ЕО, е датата на изтичане на срока,

определен в издаденото въз основа на тази разпоредба мотивирано становище (вж. по-специално Решение от 4 юни 2009 г. по дело Комисия/Гърция, С-109/08, Сборник, стр. I-4651, точка 15 и цитираната съдебна практика).

- 40 Ето защо следва да се провери дали, както поддържа Комисията, към датата, на която е изтекъл определеният в мотивираното становище двумесечен срок, а именно 18 декември 2006 г., Португалската република все още не е била осигурила изпълнението на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия.
- 41 Всъщност Комисията счита, че до приемането на Декрет-закон № 50/2008 Португалската република не е била взела необходимите мерки за привеждане в изпълнение на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия.
- 42 В този контекст Комисията изтъква първо твърдение за нарушение, според което преди тази дата разпоредбата на член 17 от RGEU във връзка с член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 не е отстранявала пречката за свободното движение на стоки, каквато е представлявало изискването за одобрение на продуктите, за които не са съществували технически спецификации. Комисията посочва също четири по-конкретни твърдения за нарушения, свързани със съвместимостта на португалската правна уредба с изискванията, произтичащи от горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия.

По твърдението за нарушение, изведено от пречката за свободно движение на стоките, каквато представлявала процедурата за одобрение, предвидена в член 17 от RGEU и член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93

- 43 На първо място, Комисията поддържа, че преди приемането на Декрет-закон № 50/2008 изискването за одобрение, предвидено в разпоредбата на член 17 от RGEU във връзка с член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 за продуктите, които не са обхванати от техническите спецификации, е представлявало мярка с равностоен на количествено ограничение върху вноса ефект по смисъла на член 28 ЕО.

- 44 В отговор на посоченото твърдение за нарушение Португалската република отбелязва, че в горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия Съдът не е поставил под въпрос обстоятелството, че що се отнася до продуктите, за които не съществуват нито технически спецификации, нито взаимно признаване на сертификати, държава членка може да предвижда режим на одобрение като този, който произтича от член 17 от RGEU. Всъщност, ако не предвиждаше подобен режим, тази държава членка нямаше да спази наложеното с Директива 89/106 задължение да гарантира, че ще бъдат използвани само строителни продукти, които са годни за употребата, за която са предназначени.
- 45 В това отношение следва да се напомни, че наистина в своето горепосочено решение по дело Комисия/Португалия Съдът приема, че отказът на орган за одобрение да признае в рамките на процедура за одобрение като тази по член 17 от RGEU еквивалентността на сертификат, издаден от орган за одобрение на друга държава членка, представлява ограничение на свободното движение на стоките. При все това, след като прави проверка дали подобна мярка е можела да бъде обоснована със съображения от обществен интерес, в точки 49—52 от това решение Съдът установява наличието на неизпълнение на задълженията по членове 28 ЕО и 30 ЕО само доколкото, от една страна, при прилагането на разглежданата процедура за одобрение португалските власти не са отчитали сертификатите, издадени в други държави членки, нито са искали необходимите сведения от предприятието заявител или от посочения друг орган, и доколкото, от друга страна, посочената процедура за одобрение, както е предвидена тя в португалската правна уредба, не се е основавала на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии.
- 46 Следователно нищо в посоченото решение не показва, че само поради обстоятелството, че държава членка предвижда процедура за одобрение на продуктите, за които не съществуват нито технически спецификации, нито взаимно признаване на сертификати за съответствие, същата не спазва задълженията си по общностното право.
- 47 Впрочем, тъй като процедурата по член 228, параграф 2 ЕО трябва да се разглежда като специално съдебно производство за изпълнение на решенията на Съда, с други думи като изпълнителен способ (Решение от 12 юли 2005 г. по дело Комисия/Франция, C-304/02, Recueil, стр. I-6263, точка 92), в рамките на същата

могат да бъдат разглеждани само онези неизпълнения на произтичащите от Договора задължения на държавата членка, които Съдът въз основа на член 226 ЕО е счел за обосновано изтъкнати.

48 Ето защо първото твърдение за нарушение следва да се отхвърли като недопустимо.

По твърдението за нарушение, изведено от ограничението само производителят или негов пълномощник да имат правото да поискат признаването на сертификати, издадени в други държави членки

Доводи на страните

49 Със своето второ твърдение за нарушение Комисията подлага на критика факта, че при липсата на технически спецификации единствено производителят на разглеждания продукт или негов пълномощник могат да поискат признаването на сертификати, издадени от установени в други държави членки органи за одобрение, което означавало, че всеки друг икономически оператор, желаещ да се ползва от разпоредбите на член 28 ЕО, е бил длъжен да подаде заявление за одобрението на посочения продукт.

50 Според Португалската република това твърдение за нарушение трябва да се счита за недопустимо, тъй като това правило е съществувало в още първоначалната редакция на член 9 от Декрет-закон № 113/93 и преди подаването на настоящия иск Комисията никога не е повдигала възражение относно факта, че производителят или негов пълномощник е следвало да поискат сертификат за съответствие за продуктите, за които не са съществували технически спецификации.

51 Що се отнася до съществуването на спора, Португалската република отбелязва, че като ограничава възможността за представяне на молба за сертификат за съответствие от производителя или от негов пълномощник, националната

правна уредба само поставя в равностойно положение, от една страна, режима на сертифициране на съответствието „СЕ“ на продукти, обхванати от технически спецификации, който съгласно Директива 89/106 и португалските разпоредби за нейното прилагане е предвиждал само участието на тези заинтересовани лица, и от друга страна, режима на сертифициране на съответствието с националните разпоредби в случай на отсъствие на технически спецификации. При всички случаи това ограничаване на правото да се иска признаването на сертификати за одобрение било премахнато с изменението на Декрет-закон № 113/93 с Декрет-закон № 50/2008.

Съображения на Съда

- 52 Що се отнася до развитите от Португалската република аргументи относно недопустимостта на това второ твърдение за нарушение, следва да се уточнят принципите, в светлината на които трябва да се разглеждат твърденията за нарушения, изтъкнати от Комисията в рамките на иск по член 228, параграф 2 ЕО.
- 53 Съгласно тази разпоредба, ако Съдът установи, че държава членка не е изпълнила свое задължение, което произтича от Договора, и ако след това Комисията счита, че въпросната държава членка не е взела необходимите мерки с оглед на изпълнението на решението на Съда, с което се установява неизпълнението на задължения, Комисията дава на съответната държава членка възможност да представи своите съображения, след което приема мотивирано становище, в което посочва точките, по които съответната държава членка не се е съобразила с това решение. Ако посочената държава членка не е предприела необходимите мерки с оглед изпълнението на решението на Съда в рамките на срока, определен от Комисията, последната може да сезира Съда.
- 54 От това следва, че макар — както бе напомнено в точка 47 от настоящото решение — предвидената в член 228, параграф 2 ЕО процедура да трябва да се разглежда като специално съдебно производство за изпълнение на решенията на Съда, това производство, подобно на предвиденото в член 226 ЕО, налага да бъде спазена досъдебна процедура.

- 55 В това отношение от постоянната съдебна практика произтича, че в рамките на иск по член 226 ЕО изпратеното от Комисията до държавата членка официално уведомително писмо, а впоследствие и мотивираното становище на Комисията, определят предмета на спора, който не може след това да бъде разширяван. Всъщност възможността засегнатата държава членка да изложи своето становище — дори ако тя счита, че не трябва да се възползва от тази възможност — съставлява основополагаща нарочна гаранция, предвидена в Договора, и нейното съблюдаване е съществено изискване относно редовния ход на производството за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка. Като последица от това мотивираното становище и искът на Комисията трябва да се основават на същите твърдения за нарушения като тези от официалното уведомително писмо, с което започва досъдебната процедура (вж. по-специално Решение от 14 юни 2007 г. по дело Комисия/Белгия, С-422/05, Сборник, стр. I-4749, точка 25 и Решение от 18 декември 2007 г. по дело Комисия/Испания, С-186/06, Сборник, стр. I-12093, точка 15).
- 56 Същото се отнася за иска, предявен по член 228, параграф 2 ЕО, чийто предмет е обусловен от предвидената в тази разпоредба досъдебна процедура в такъв смисъл, че в своята искова молба Комисията не може да разширява предмета на спора, като посочва нови твърдения за нарушения по отношение на изтъкнатите в мотивираното становище, в което същата е уточнила пунктовете, по които съответната държава членка не се е съобразила с решението на Съда за установяване на неизпълнението на задължения (вж. в този смисъл Решение от 14 март 2006 г. по дело Комисия/Франция, С-177/04, Recueil, стр. I-2461, точки 37—39).
- 57 Вярно е, че изискването, според което предметът на исковете по член 226 ЕО и член 228, параграф 2 ЕО е обусловен от предвидената в тези разпоредби досъдебна процедура, не налага във всяка хипотеза пълно съвпадане на твърденията за нарушения, изложени в официалното уведомително писмо, в разпоредителната част на мотивираното становище и в исканията в исковата молба, стига предметът на спора да не е променен или разширен (вж. по-специално относно прилагането на член 226 ЕО Решение от 7 юли 2005 г. по дело Комисия/Австрия, С-147/03, Сборник, стр. I-5969, точка 24 и Решение от 8 декември 2005 г. по дело Комисия/Люксембург, С-33/04, Recueil, стр. I-10629, точка 37, както и относно прилагането на член 228, параграф 2 ЕО Решение от 14 март 2006 г. по дело Комисия/Франция, посочено по-горе, точка 37).
- 58 Така Съдът приема, че когато в хода на досъдебната процедура настъпи промяна в законодателството, искът може да се отнася до национални разпоредби, които

не са идентични с посочените в мотивираното становище (вж. по-специално Решение от 1 февруари 2005 г. по дело Комисия/Австрия, C-203/03, Recueil, стр. I-935, точка 29 и Решение от 14 март 2006 г. по дело Комисия/Франция, посочено по-горе, точка 38). Такъв е по-конкретно случаят, когато след изготвянето на мотивираното становище държава членка внася изменения в националните разпоредби, които са предмет на мотивираното становище, с цел да се обезсмислят твърденията за нарушения, свързани с неизпълнението на решението за установяване на неизпълнение на задължения.

59 В рамките на иск, предявен в приложение на член 228, параграф 2 ЕО, Комисията не би могла обаче да критикува националните разпоредби, които, макар вече да са били приложими в хода на досъдебната процедура, не са били предмет на същата, било то по изричен начин или имплицитно — при наличие на пряка връзка между тези разпоредби и критикуваните в мотивираното становище аспекти на националната правна уредба.

60 Всъщност, щом Комисията е длъжна в издаденото в приложение на член 228, параграф 2 ЕО мотивирано становище да уточни пунктовете, по които съответната държава членка не се е съобразила с решението на Съда за установяване на неизпълнението на задължения, предметът на спора не би могъл да бъде разпростриран към задължения, които не са посочени в мотивираното становище, тъй като това би означавало нарушение на съществени за редовността на производството процесуални изисквания.

61 В конкретния случай се налага изводът, че макар Комисията несъмнено да е посочила в свързаните с настоящото дело официално уведомително писмо и мотивирано становище, че според нея внесените от Португалската република изменения не осигурявали пълно изпълнение на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, за сметка на това нито в официалното уведомително писмо, нито в мотивираното становище Комисията подлага на критика правилото, според което правото да се иска признаване на сертификатите за съответствие е можело да се упражнява само от производителя или от негов пълномощник.

- 62 Както обаче изтъква Португалската република, към момента на изтичането на срока, определен в мотивираното становище, това правило се е съдържало по отношение на строителните продукти, за които не съществуват технически спецификации, в член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93, което означава, че то се е прилагало не само в хода на досъдебната процедура, свързана с настоящото дело, но и в хода на процедурата, довела до постановяване на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, без да е било предмет на някоя от тези процедури.
- 63 Противно на поддържаното от Комисията, твърдението за нарушение, изведено от посоченото правило, не може да се счита за допустимо с мотива, че то в действителност съответствало на формулираната от Съда в неговото горепосочено решение по дело Комисия/Португалия критика по отношение на португалската правна уредба, доколкото тя е представлявала ограничение на свободното движение на стоките, с която се е сблъсквал всеки икономически оператор, желаещ да използва разглежданите продукти в Португалия.
- 64 В това отношение следва да се уточни, че по делото, довело до постановяване на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, Съдът не е бил сезиран с въпроса за ограничаването в член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 на правото да се поиска признаването на сертификати, издадени в други държави членки.
- 65 Освен това, когато в хода на досъдебната процедура, довела до настоящото дело, Комисията уточнява пунктовете, по които Португалската република не се е съобразила с посоченото решение, тя не третира евентуалната несъвместимост на португалската правна уредба с членове 28 ЕО и 30 ЕО, произтичаща от факта, че що се отнася до строителните продукти, които не са обхванати от техническите спецификации, същата е изисквала искането за признаване на сертификати, издадени в други държави членки, да бъде отправено или от производителя на съответния продукт, или от негов пълномощник.

- 66 При тези обстоятелства, като подлага на критика този аспект на португалската правна уредба в своя иск, Комисията следователно не се е ограничила до пунктовете, по които с оглед на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия и според нейното мотивирано становище Португалската република не се е съобразила с това решение.
- 67 Всъщност подобно на досъдебната процедура по член 226 ЕО предвидената в член 228, параграф 2 ЕО процедура има за цел да предостави възможност на засегнатата държава членка да изпълни задълженията си, произтичащи от общностното право, или надлежно да изтъкне доводите на защитата си срещу отправените от Комисията твърдения за нарушения, свързани с продължаващия характер на неизпълнението (вж. по-специално по аналогия Решение от 23 април 2009 г. по дело Комисия/Гърция, C-331/07, точка 26).
- 68 Следователно мотивираното становище и исковата молба, предвидени в член 228, параграф 2 ЕО, трябва да излагат твърденията за нарушение последователно и ясно, за да могат държавата членка и Съдът да схванат точно в каква степен е изпълнено решението, с което се констатира неизпълнението на задължения — необходимо условие, за да може съответната държава да изтъкне надлежно правните основания в своя защита, а Съдът да провери продължаващия характер на посоченото неизпълнение на задължения (вж. по аналогия Решение от 1 февруари 2007 г. по дело Комисия/Обединено кралство, C-199/04, Recueil, стр. I-1221, точка 21).
- 69 Следователно това второ твърдение за нарушение трябва да се счита за недопустимо.

По твърдението за нарушение, изведено от неуточненост на критериите, които следва да се вземат предвид при одобрение на продукти, за които не съществуват технически спецификации

Доводи на страните

- 70 Със своето трето твърдение за нарушение Комисията счита, че португалската правна уредба остава несъобразена с принципа на пропорционалност, доколкото не уточнява критериите, които трябва да се вземат предвид при одобрението на продукти, за които не съществуват технически спецификации. Всъщност дори в своята редакция, изменена с Декрет-закон № 290/2007, член 17, параграф 2 от RGEU посочвал само, че одобренията е трябвало да вземат предвид изпитванията и инспекциите, извършени в други държави членки, без да уточнява нито един от критериите, които трябва да се спазват.
- 71 Освен това въз основа на произтичащия от това изменение текст на член 17 от RGEU било невъзможно да се узнае кой е компетентният орган, извършващ такова одобрение, доколкото тази изменена редакция вече не е споменавала предварителното становище на LNEC.
- 72 Според Португалската република това твърдение за нарушение е недопустимо, тъй като не е било изтъкнато нито в рамките на делото, довело до постановяване на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, нито в хода на досъдебната процедура във връзка с настоящото дело.
- 73 При всички случаи Португалската република поддържа, че както Наредба № 1726/2006, така и Наредба № 19563/2006 са осигурили изпълнението на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, доколкото в хода на процедурата за одобрение на продуктите, за които не съществуват технически спецификации, компетентният национален орган трябва да вземе предвид изпитванията и инспекциите, извършени в държава членка. Що се отнася до полиетиленовите тръби, след приемането на европейски стандарти само в изключителни случаи, когато тези тръби не отговарят на посочените стандарти, трябвало в рамките на процедура за одобрение да се сертифицира, че същите са

сигурни и годни за употребата, за която са предназначени. Това проучване се извършвало в светлината на съществените изисквания, прогласени в приложение I към Директива 89/106 и приведени в действие в Португалия в приложение I към Декрет-закон № 113/93, в изключителни случаи, за които би било трудно да се определят критерии за одобрение извън тези съществени изисквания. Следователно в това отношение изменението, внесено в член 17, точка 8 от RGEU с Декрет-закон № 50/2008, имало за единствена последица да изясни обстоятелството, че процедурата за одобрение се извършва в светлината на посочените съществени изисквания.

74 Колкото до липсата на определяне на органа, компетентен за одобрението на строителните продукти, за които не съществуват технически спецификации, Португалската република отбелязва, че макар към даден момент член 17 от RGEU вече да не е посочвал по изричен начин LNEC като компетентния орган, правомощията на посочения орган произтичали недвусмислено от цялата национална правна уредба.

Съображения на Съда

75 Що се отнася, от една страна, до твърдението за нарушение, изведено от неуточненост на критериите, които трябва да бъдат вземани предвид при одобрението, извършвано от LNEC по силата на член 17 от RGEU, налага се констатацията, че това твърдение за нарушение не е споменато от Комисията нито в нейното официално уведомително писмо, нито в нейното мотивирано становище, свързани с настоящото дело, които, що се отнася до тази процедура за одобрение, са се ограничавали да упрекнат Португалската република за това, че е внесла изменения в правната рамка посредством приемането на наредба, а именно Наредба № 1726/2006, вместо да измени самия член 17 от RGEU, както и — що се отнася до посочената наредба — за това, че е приела текст, който, първо, по никакъв начин не е споменавал посочения член 17, второ, не е обхващал самостоятелните тръби, и трето, не е предвиждал задължение да се вземат предвид сертификатите, издадени в други държави членки.

76 Когато вследствие от това в своя иск Комисията продължава да подлага на критика предвидената в член 17 RGEU процедура за одобрение, тя не повтаря повече изразените в хода на досъдебната процедура упреци, а единствено

твърдението за нарушение, изведено от неуточненост на критериите, които трябва да бъдат взети предвид при тази процедура за одобрение, като това твърдение за нарушение следователно не е било предмет на досъдебната процедура.

- 77 Комисията обаче не може, без да разшири предмета на спора и следователно без да наруши правото на защита, да представя за първи път в стадия на исковата молба твърдение за нарушение, което не е повдигнала в рамките на досъдебната фаза.
- 78 Твърдението за нарушение, което Комисията извежда от неуточненост на критериите, които трябва да бъдат взети предвид в хода на предвидената в член 17 от RGEU процедура за одобрение, също не може да се счита за допустимо единствено поради обстоятелството, че то съответствало на критиката, формулирана от Съда в точка 50 от горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, по повод на липсата на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии, на които са били подложени съответните тръби при тази процедура за одобрение.
- 79 Всъщност, когато в хода на досъдебната процедура, довела до настоящото дело, Комисията уточнява пунктовете, по които Португалската република не се е съобразила с посоченото решение, тя не третира евантуалното нарушение на членове 28 ЕО и 30 ЕО, произтичащо от факта, че португалската правна уредба, дори след междувременно внесените в нея изменения, продължавала да не уточнява в достатъчна степен критериите, които трябва да бъдат взети предвид при посочената процедура за одобрение.
- 80 Освен това нито в своето официално уведомително писмо, нито в своето мотивирано становище Комисията разглежда разпоредбите на Декрет-закон № 113/93, на които се позовават както Наредба № 1726/2006, така и Наредба № 19563/2006 относно условията, при които в рамките на процедура за одобрение на тръби LNEC взема предвид изпитвания и инспекции, извършени в други държави членки.

- 81 Доколкото, като критикува в своя иск този аспект от португалската правна уредба, Комисията не се ограничава до пунктовете, по които съгласно нейното мотивирано становище Португалската република не се е съобразила с горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, това твърдение за нарушение трябва да се счита за недопустимо.
- 82 От друга страна, относно неуточнеността в член 17 от RGEU, изменен с Декрет-закон № 290/2007, по отношение на органа, компетентен да одобрява продуктите, за които не съществуват технически спецификации, следва да се отбележи, че макар в хода на досъдебната процедура Комисията да не се позовава и на тази неуточненост, това обстоятелство се обяснява с факта, че това твърдение на Комисията за нарушение визира разпоредба, която е въведена от португалските власти в отговор на упреците, изразени от тази институция в хода на досъдебната процедура.
- 83 Както Португалската република поддържа обаче, това твърдение за нарушение не е основателно, доколкото дори след приемането на Декрет-закон № 290/2007 член 17 от RGEU е трябвало да се разглежда във връзка с други релевантни национални разпоредби като тези, определящи възложените на LNEC задачи, в частност член 3, параграф 2, буква г) от Декрет-закон № 304/2007 от 24 август 2007 г. (*Diário da República*, серия I, № 163 от 24 август 2007 г.), от които произтича, че LNEC е компетентният орган.
- 84 Поради това третото твърдение за нарушение следва да се отхвърли като частично недопустимо и частично неоснователно.

По твърдението за нарушение, изведено от прилагането на дискриминационни критерии при признаването на сертификати, издадени в други държави членки

Доводи на страните

- 85 Със своето четвърто твърдение за нарушение Комисията подлага на критика това, че член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 поставя признаването в Португалия на издадените в други държави членки сертификати в зависимост от критерии, наречени „за тройно гражданство“, според които релевантните изпитвания и инспекции е трябвало да бъдат извършени в държавата производител съгласно методите, които са в сила в Португалия или са признати за еквивалентни от португалски публичен орган и в рамките на португалската система за качество. Според Комисията от това следвало, че противно на изискването от Съда в точки 50 и 51 от горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, решенията за признаване на посочените сертификати не са били взети въз основа на обективни и недискриминационни критерии.
- 86 Според Португалската република това твърдение за нарушение е недопустимо, доколкото критериите, наречени „за тройно гражданство“, вече са фигурирали в първоначалната редакция на член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93 и Комисията никога не е формулирала и най-малко възражение в това отношение, било в хода на досъдебната процедура, която е в основата на настоящото дело, било в рамките на досъдебната процедура, намираща се в основата на делото, по което е постановено горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, било в рамките на воденото пред Съда производство по това дело.
- 87 При всички случаи правилото, според което при липса на технически спецификации компетентният португалски орган признава изпитванията и инспекциите, извършени в други държави членки, само ако те са били извършени според методите, които са в сила в Португалия или се приемат за еквивалентни на същите от посочения орган, представлявало единствено транспониране на член 16, параграф 1 от Директива 89/106, предназначено да гарантира сигурността на строителните продукти, за които не са съществували технически спецификации. Обстоятелството, че това правило се е прилагало към процедурите за одобрение, започнати по силата на член 17 от RGEU, имало за цел именно да улесни отчитането на изпитванията и инспекциите, извършени в друга държава членка.

Съображения на Съда

- 88 Следва да се констатира, че нито в своето официално уведомително писмо, нито в своето мотивирано становище Комисията подлага на критика факта, че тази правна уредба е поставяла декларацията за съответствие на продуктите с произход от други държави членки и за които не са съществували технически спецификации, също както и признаването на сертификатите за съответствие на такива продукти, издадени в други държави членки, в зависимост от изискването тези продукти да са преминали успешно изпитванията и инспекциите, осъществени от одобрен орган, установен в държавата членка производител, съгласно методите, които са в сила в Португалия или са признати за еквивалентни от Instituto Português da Qualidade.
- 89 Както обаче Португалската република посочва, към датата на изтичане на срока, определен в мотивираното становище, това изискване е фигурирало — що се отнася до строителните продукти, за които не са съществували технически спецификации — в член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93, който е целял да транспонира в португалското право член 16, параграф 1 от Директива 89/106. Въпреки че е било приложимо не само в хода на досъдебната процедура, стояща в основата на настоящото дело, но и в хода на процедурата, довела до горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, това изискване обаче не е визирано от нито една от тези процедури. Това последно решение по никакъв начин не третира въпроса за несъвместимостта на Декрет-закон № 113/93, и по-специално на член 9, параграф 2 от него с членове 28 ЕО и 30 ЕО.
- 90 При тези обстоятелства твърдението за нарушение, което Комисията извежда от критериите, на които е трябвало да отговарят изпитванията и инспекциите, извършени в други държави членки, не може да се приеме за допустимо с мотива, че в действителност то съответствало на формулираната от Съда в точка 51 от неговото горепосочено решение по дело Комисия/Португалия критика относно липсата на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии за преценката на разглежданите тръби в хода на процедурата за одобрение, предвидена в член 17 от RGEU.
- 91 Доколкото, подлагайки на критика в своя иск условията за признаване, предвидени в член 9, параграф 2 от Декрет-закон № 113/93, Комисията не се ограничава до пунктовете, по които Съдът в своето горепосочено решение по

дело Комисия/Португалия приема, че Португалската република не е изпълнила задълженията си по Договора, това четвърто твърдение за нарушение също трябва да се счита за недопустимо.

По твърдението за нарушение, изведено от неприемането на мерки по отношение на икономически оператори, засегнати от разглежданото национално законодателство

Доводи на страните

- 92 Със своето пето твърдение за нарушение Комисията счита, че Португалската република не е изпълнила горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, доколкото тя не е приела мерки по отношение на икономическите оператори, засегнати от разглежданото национално законодателство. Всъщност въпреки фактите, констатирани от Съда в точка 48 от горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, Португалската република се задоволила с потвърдението, че не бил открит никакъв случай, в който одобрението на тръби щяло да бъде отказано в приложение на разпоредби, които не са съобразени с членове 28 ЕО и 30 ЕО. Като напомня правомощието за разследване, с което според изявленията на самата Португалска република разполагат португалските административни органи, Комисията поддържа, че същата не е трябвало да се ограничи с това да счита, че щом подалото оплакване предприятие е поискало не одобрението на своите продукти, а единствено признаването на издаден в Италия сертификат, то това предприятие в действителност не е имало за цел да получи подобно одобрение.
- 93 В това отношение Португалската република най-напред отбелязва, че едва в своята искова молба Комисията споменава обстоятелствата, посочени от Съда в точка 48 от горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия.
- 94 По-нататък тази държава членка обяснява, че от водената кореспонденция между LNEC и подалото оплакване предприятие е видно, че последното никога не е възнамерявало да започне процедура за одобрение на полиетиленовите тръби,

които то е искало да продава в Португалия, а че единствено е желало чуждестранните сертификати, с които е разполагало, да бъдат считани за достатъчни и то да бъде освободено от процедурата за одобрение. След като LNEC не е получила никакво заявление за одобрение от това предприятие, нито дори искане за информация относно протичането на процедурата за одобрение, изглеждало прекомерно да се изисква от LNEC да напомня на посоченото предприятие условията, при които издадените от ИП сертификати или всеки друг сертификат са могли да бъдат използвани, за да получи сертификат за съответствие или, ако е необходимо, одобрението на разглежданите тръби. За да разсее всякакви съмнения, LNEC все пак информирало подалото оплакване предприятие на 12 февруари 2008 г. за факта, че от известно време то е можело да пусне на националния пазар въпросните продукти без никакво предварително изискване за одобрение.

- 95 Накрая Португалската република подчертава, че в областта на процедурите за одобрение на системите от тръби или на техните съставни части не е бил установен нито един случай на неспазване на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия. Тя добавя, че подалото оплакване предприятие можело да поиска пред националните съдилища поправка на вредите, които евентуално е претърпяло през 2000 г. поради несъобразено прилагане на член 17 от RGEU, което то не направило.

Съображения на Съда

- 96 Най-напред следва да се отбележи, че след като в хода на досъдебната процедура Комисията вече е подложила на критика факта, че Португалската република не е взела мерки по отношение на икономическите оператори, засегнати от правната уредба, станала предмет на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, допустимостта на настоящото правно основание не може да бъде поставена под въпрос.
- 97 По-нататък, що се отнася до разглеждането по същество на това твърдение за нарушение, следва да се констатира, че Комисията се ограничава да напомни фактическите обстоятелства, довели до посоченото решение, без да представи на Съда необходимите факти, за да се установи степента на изпълнение на съдебното решение за установяване на неизпълнение на задължения в това

отношение (вж. в този смисъл Решение от 4 юли 2000 г. по дело Комисия/Гърция, С-387/97, Recueil, стр. I-5047, точка 73 и Решение от 7 юли 2009 г. по дело Комисия/Гърция, С-369/07, Сборник, стр. I-5708, точка 74).

- 98 По този начин Комисията не представя нито едно доказателство, позволяващо да се отхвърли твърдението на Португалската република, според което — извън ситуацията на предприятието, чието оплакване е довело до постановяване на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия — не бил установен нито един друг случай на предприятие, срещнало трудности при получаване на одобрението на продукти или признаването на сертификати, издадени от други държави членки, относно строителни продукти, за които не са съществували технически спецификации.
- 99 Накрая, що се отнася до подалото оплакване предприятие, стоящо в основата на делото, приключило с постановяване на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, достатъчно е да се констатира, както Португалската република посочва, без това да е оспорено от Комисията, че, от една страна, това предприятие не е направило никакви други постъпки с цел да получи одобрението на своите продукти или признаването на сертификати, издадени в други държави членки, и че, от друга страна, след приемането на европейски стандарти за продуктите, разглеждани в посоченото решение по дело Комисия/Португалия, и влизането в сила на Наредба № 1726/2006 одобрението на посочените продукти повече не се е изисквало, ако същите са били обхванати от тези стандарти.
- 100 При тези обстоятелства следва да се направи изводът, че Комисията не доказва, че като не е взела мерки по отношение на операторите, засегнати от разглежданата национална правна уредба, Португалската република не е изпълнила задълженията си по членове 28 ЕО и 30 ЕО и по този начин не се е съобразила с горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия.
- 101 Поради това петото твърдение за нарушение следва да се отхвърли като неоснователно.

- 102 Вследствие от това трябва да се отхвърли искът на Комисията, доколкото той има за цел да се установи, че като не е взела необходимите мерки, за да осигури изпълнението на горепосоченото решение по дело Комисия/Португалия, Португалската република не е изпълнила задълженията си по член 228, параграф 1 ЕО.
- 103 Следователно посоченият иск трябва да се отхвърли и доколкото той има за цел осъждането на Португалската република да заплати еднократно платима сума поради такова неизпълнение на задължения.

По съдебните разноски

- 104 По смисъла на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Тъй като Комисията е загубила делото и Португалската република е направила искане за осъждането на Комисията да заплати съдебните разноски, тя трябва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) **Отхвърля иска.**
- 2) **Осъжда Комисията на Европейските общности да заплати съдебните разноски.**

Подписи